

Kisebbségi nyelvvédelem a spanyol rendvédelmi szervek berkein belül, különös tekintettel Katalóniára

Minority language protection within the Spanish police with special reference to Catalonia

---

Kovács Írisz

doktorandusz
Szegei Tudományegyetem,
Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola,
Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézete
kovacsirisz@gmail.com

Absztrakt

Cél: Magyarországon kevés tanulmány foglalkozik a spanyol rendvédelem felépítésével, működésével. Jelen tanulmány egyedülálló módon kisebbségi nyelvi szempontból közelíti meg a témát, amely tanulságként szolgálhat más, például a magyar határon túli kisebbségek számára.

Módszertan: A tanulmány a dokumentumelemzés módszerére épül. Górcső alá kerül többek között Spanyolország Alkotmánya, Katalónia Autonómia-statútuma, valamint a nyelvi kérdés és a rendvédelem szempontjából jelentős rendeletek, jogszabályok. A tanulmány egy része a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának jelentésére támaszkodik. Vizsgálatra kerülnek még internetes cikkek, honlapok is.

Megállapítások: Az állami rendőri szervek gyakran diszkriminatív módon járnak el a katalán nyelvet beszélő állampolgárokkal szemben. A katalán autonóm rendőri szervezet esetében nem jellemző a nyelvi megkülönböztetés az állampolgárok felé, viszont a szervezeten belül a katalán nyelv használatára kötelezik a tiszteket annak ellenére, hogy Katalóniában mind a spanyol, mind a katalán nyelv használata megengedett.

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2024. 10. 06. Átdolgozás: 2024. 10. 26.
Elfogadás: 2024. 11. 13.

Érték: A tanulmány értéke abban rejlik, hogy felhívja a figyelmet egy olyan jelenségre, amely megoldásra vár. A nyelvhasználattal kapcsolatos problémák nyilvánosságra hozatala lehetőséget teremt a helyzet javítására. A tanulmány révén nőhet a társadalmi tudatosság a nyelvi diszkrimináció problémájára. A tudatosság változásokat indukálhat a rendőri szervezetek működésében, illetve a nyelvhasználatra vonatkozó szabályozó mechanizmusok kialakításában. A témában kevés kutatás áll rendelkezésre, így a tanulmány új információval szolgál, és kitölthet egy olyan kutatási rést, amelyre mindeddig kevés figyelem irányult. További kutatásomban mindenképpen megvizsgálom a többi, Spanyolországban található autonóm rendvédelmi szervet, a kisebbségi nyelvhasználat szempontjából.

Kulcsszavak: Spanyolország, Katalónia, autonóm közösségek, rendvédelem

Abstract

Aim: In Hungary, few studies deal with the structure and functioning of the Spanish police. The present study takes a unique approach to the topic from a minority language perspective, which can serve as a lesson for other minorities, such as those living beyond the Hungarian border.

Methodology: The methodological approach is based on documentary analysis. The study examined the Spanish Constitution, the Statute of Autonomy of Catalonia, and the regulations and laws relevant to the language issue and police force. Part of the study is based on the report of the European Charter for Regional or Minority Languages. Internet resources such as articles and websites are also examined.

Findings: State police forces (Spanish National Police and Civil Guard) often discriminate against Catalan-speaking citizens. In the case of Catalonia's police force, there is no linguistic discrimination against citizens, but officers are obliged to use Catalan within the organization, despite the fact that both Spanish and Catalan are allowed in Catalonia.

Value: The value of the study lies in the fact that it draws attention to a phenomenon that needs to be addressed. By publicizing the problems related to language use, it is an opportunity to improve the situation. The study could raise social awareness of the problem of language discrimination. Awareness could trigger changes in the functioning of police organizations and in the development of mechanisms to regulate language use. There is a paucity of research on the subject, so this study will provide new information and fill a research gap that has received little attention. In my future research, I will certainly examine the other autonomous police forces in Spain from the perspective of minority language use.

Keywords: Spain, Catalonia, autonomous communities, police

Bevezető

Magyarországon kevés tanulmány foglalkozik a spanyol rendvédelem felépítésével, működésével. Jelen tanulmány egyedülálló módon kisebbségi nyelvi szempontból közelíti meg a témát, amely tanulságként szolgálhat más, például a magyar határon túli kisebbségek számára.

Spanyolországban a sokszínűségekre való tekintettel az autonóm közösségek kinevezhetnek úgynevezett társhivatalos nyelveket a kasztíliai mellett, illetve egyes autonóm közösségekben a regionális kormányzat irányítása alatt álló autonóm rendőrség működik. A tanulmányban bemutatásra kerülnek a spanyol rendvédelem szervezetei, és feltárul a nyelvhasználat megvalósulása a többnyelvű területeken.

A kisebbségvédelem jelentősége

A nyelvek a kulturális örökség részét képezik (Kardos, 2022). Kardos Gábor szerint az anyanyelv emberi jogként és kisebbségi jogként való védelme egyaránt fontos. Az anyanyelvhasználatot mint emberi jogot védeni kell, mivel az emberi méltóság szempontjából kulcsfontosságú. A nyelv kifejezi a kulturális különbségeket, illetve a közösségi önazonosságot, ezért szükséges kisebbségi jogként is védelmezni (Kardos, 2022).

A nyelvhasználat kisebbségi jogként való védelme igencsak sokrétű. A nyelv kizárólag akkor védhető hatékonyan, amennyiben az adott államban elismerésre kerül. Ebben az esetben valósulhat meg a kisebbségi nyelv egyenlősége a többségi nyelvvel. Egyes országokban azonban az az uralkodó meggyőződés, hogy az egyenlőséget nem a kisebbségi nyelvi jogok garantálásával, hanem a nemzeti, azaz hivatalos nyelvhez való egyenlő hozzáférés biztosításával lehet elérni. Ez a gondolatmenet arra enged következtetni, hogy a kisebbségi nyelvek beszélői kezében az egyetlen hatásos eszköz az asszimiláció, hiszen csak a beolvadás révén tudnának egyenlő esélyekkel részt venni a politikában és a hivatalviselésben (Kardos, 2022).

A kisebbségi nyelvek beszélői az élet számos területén szembesülhetnek nyelvi alapú hátrányos megkülönböztetéssel. Ilyen terület lehet például az oktatás, az igazságszolgáltatás, a média, a politika vagy a közigazgatás. Jelen vizsgálat arra fókuszál, hogyan valósul meg a kisebbségi nyelvek védelme a közigazgatásban, azon belül a rendőri szervek berkeiben.

Nyelvi jogok Spanyolországban

Spanyolország sokszínűsége számos tekintetben megmutatkozik. A különböző nemzetiségek saját történelemmel, nyelvvel, kultúrával, identitással gazdagítják a mediterrán országot. A kisebbségi nyelvhasználat szempontjából fontos megemlíteni Francisco Franco tábornok éveken át tartó diktatúráját (1939–1975). A tábornok előszeretettel alkalmazta Spanyolországban az asszimilációs politikát: centralizált, hivatalosan egynyelvű államot hozott létre. A Franco-diktatúra éveiben a Spanyolországban élő nemzetiségek súlyos elnyomás alatt éltek (Nagy, 2019).

1975-ben Spanyolország elindult a demokratikus átmenet útján, és megszületett az új alkotmány. Az 1978-ban elfogadott alkotmány Spanyolországot 17 autonóm közösségre osztja fel, számos hatáskört átruházva az autonóm közösségek kormányaira. Elismeri és garantálja az autonóm közösségek jogát, hogy a területükön törvényhozási és közigazgatási hatásköröket gyakoroljanak. A területek különböző fokú autonómiával rendelkeznek, a legkiterjedtebb jogosítványokkal Katalónia és Baszkföld bír, tekintve történelmüket, gazdasági fejlettségüket, illetve a nacionalizmus is erőteljesebb ezeken a területeken (Győri Szabó, 2004). Az egyes közösségek maguk határozzák meg autonómiájuk tartalmát, természetesen az alkotmány keretein belül.

A spanyol alkotmány 3. cikke szerint az országban beszélt különböző kisebbségi nyelvek a kulturális örökség részét képezik, védelmük fontos feladat. Ugyanakkor kimondja, hogy a kasztíliai nyelv az állam hivatalos nyelve, minden spanyol állampolgárnak kötelessége ismerni és joga van használni.¹ A kisebbségi nyelvismeretre vonatkozóan az alkotmány nem állapít meg kötelezettségeket (Nagy, 2019). A sokszínűsége való tekintettel az autonóm közösségek kinevezhetnek úgynevezett társhivatalos nyelveket a kasztíliai mellett, így a kisebbségek területi autonómia útján érvényesíthetik nyelvi jogaikat. Ezzel a joggal él Katalónia, Baszkföld, Navarra, a Baleár-szigetek, Galicia és Valencia.

Nemzetközi tekintetben kiemelendő a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája, amit Spanyolország 2001-ben ratifikált. A Chartát 1992-ben fogadták el az Európa Tanácsban, majd 1998-ban lépett hatályba. Alapeszméje, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelveket védelemben részesítse a többnyelvűség és a multikulturalitás jegyében. A részes államok háromévente jelentésben számolnak be az elért eredményekről. A jelentések értékelését egy független szakértői bizottság végzi el. A bizottság, vizsgálata alapján, jelentést készít az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága számára. A Miniszteri Bizottság ajánlásokat fogalmaz meg a Chartát aláíró államok kormányainak.²

---

1 Spanyolország Alkotmánya.

2 A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája.

A rendvédelem felépítése

A spanyol alkotmány 149. cikkelyének 29-es pontja szerint az állam feladata a közbiztonság fenntartása, figyelembe véve az autonóm közösségek azon lehetőségét, hogy a vonatkozó organikus törvényben³ előírtak szerint és az autonómiastatútumok rendelkezéseinek keretein belül saját rendőrséget hozzanak létre.⁴ Spanyolországban a rendvédelmi feladatokat két fő szerv, a Nemzeti Rendőrség és a Civil Gárda végzi (Nagy, 2017). Ezeken kívül bizonyos autonóm közösségek a regionális kormány felügyelete alatt álló autonóm rendőrséggel rendelkeznek, amely ellátja a Nemzeti Rendőrség és a Civil Gárda feladatait, illetve tartományi szinten helyi rendőrség működik. Spanyolországban a helyi rendőri erők, amelyeket önkormányzati rendőrségnek is neveznek, egy-egy településen, városban vagy községben tevékenykednek, és a mindennapi rendőri munka nagy részéért felelősek (URL1).

A Nemzeti Rendőrség és a Civil Gárda

A Nemzeti Rendőrség egy hierarchikus felépítésű, civil jellegű fegyveres intézmény, amelynek feladata a jogok és szabadságjogok szabad gyakorlásának védelme és az állampolgárok biztonságának garantálása az ország egész területén. Területi illetékessége kiterjed valamennyi spanyol tartományi fővárosra és a központi kormány által meghatározott városi területekre. A Nemzeti Rendőrség a Belügyminisztérium felügyelete alatt áll.⁵

A Civil Gárda ezzel szemben kettős irányítású: a Belügyminisztérium és a Védelmi Minisztérium együttesen szabályozza. Joghatósága az ország egész területére és a felségvizekre terjed ki. Rendőri feladatokat lát el minden olyan városi területen, ahol nincsenek jelen a Nemzeti Rendőrség egységei.⁶

A két szervezet különböző jogszabályok alapján működik. Míg a Nemzeti Rendőrség az INT/28/2013. január 18-i rendelet alapján, a Civil Gárda a PRE/422/2013. március 15-i rendelet szerint. További különbség, hogy a Civil Gárda központi és periférikus egységekkel rendelkezik, a Nemzeti Rendőrség mindezek mellett különleges egységekkel is (Nagy, 2017).

---

3 Organikus törvények: az organikus törvények alkotmányos szempontból szükségesek a társadalmi élet valamely aspektusának szabályozásához, és általában a rendes törvények és az alkotmány közötti híd-nak tekinthetők, az állami intézmények megfelelő működése érdekében.

4 Spanyolország Alkotmánya.

5 A 2015. július 28-i, 9/2015. számú szervezeti törvény a nemzeti rendőrség személyzeti rendszeréről.

6 A 2020. augusztus 4-i, 734/2020. számú királyi rendelet.

Rendvédelem az autonóm területeken

Egyes autonóm közösségekben a regionális kormányzat irányítása alatt álló autonóm rendőrség működik. Jelenleg a tizenhét autonóm közösség közül tizenegynek van lehetősége saját rendőri testület létrehozására, ezek a következők: Baleár-szigetek, Galicia, Extremadura, Baszkföld, Valencia, Navarra, Katalónia, Kasztília és León, Kanári-szigetek, Aragónia és Andalúzia ([URL2](#)). A felsorolt tizenegy autonóm közösség közül négy hozta létre saját rendőri testületét: a Kanári-szigetek, amely 2010-ben alapított rendőrséget; Katalónia, amely 1983-ban hozta létre saját rendőrségét Mossos d'Esquadra néven; Baszkföld, amely 1982-ben alapította rendőri testületét, az Ertzaintzát; és Navarra Autonóm Község, amely 1928-ban alapította rendvédelmi szervezetét ([URL3](#)). Ezek a rendőri erők további két csoportra oszthatók. Az első csoportba sorolható a katalán, a baszkföldi és a navarrai rendőrség, mivel nagyobb mértékben támaszkodnak az autonóm közösségek által jóváhagyott szabályzatokra. Az 1986. március 13-i 2/1986. számú törvény a Biztonság Erőiről és Szerveiről az autonóm közösségek valamennyi rendőri szervét civil jellegű, hierarchikus felépítésű, az autonóm kormánytól és az általa kijelölt szervektől függő fegyveres intézményként határozza meg. Az első záró rendelkezésben világossá teszi, hogy Baszkföld, Katalónia és Navarra autonóm rendőri szervei esetében saját jogszabályaik az irányadók (Díaz, 2016). A második csoportba a kanári-szigeteki rendőrség tartozik, amelyre nagyobb mértékben vonatkozik a fent említett szerves törvény.

A katalán nyelvről

Katalónia lakosainak száma körülbelül 7,9 millió fő. 2018-as adatok szerint a lakosság 94%-a érti a katalán nyelvet, 86% olvassa, 81% beszél, 65% tud írni katalánul ([URL4](#)). Ezek a számok kiemelkedően magasak, és azt mutatják, hogy a katalán nyelv széles körben elterjedt a régió lakosai között. A spanyol állami rendvédelmi szervek tisztjei gyakran hivatkoznak arra, hogy nem értik az állampolgárokat, akik katalánul beszélnek. Az említett magas százalékok azonban azt sugallják, hogy ezt csak kifogásként használják az érintettek. Felmerül a kérdés, hogy a katalán nyelvtudás hiánya okozza-e a valódi problémát a nyelvhasználat terén.

Az 1979-es autonómiastatútum 3. cikke kimondja, hogy Katalónia saját nyelve a katalán, amely hivatalos nyelv Katalóniában ugyanúgy, mint a spanyol, amely az egész állam nyelve. A statútum értelmében társhivatalos nyelv még ezen kívül az okszitán/aráni.⁷

7 Az aráni nyelv az okszitán egyik változata, amelyet Katalóniában, az Arán-völgyben beszélnek. Habár Katalóniában elnyerte a hivatalos státuszt, legtöbb beszélője Franciaországban él. Ez egyfajta gesztusértékű lépés volt a katalán kormány részéről, jelezve, hogy a nyelvi egyenjogúságra törekszik annak ellenére, hogy a katalán nyelv évtizedekig súlyos elnyomás alá kényszerült.

Katalóniában 1983-ban lépett életbe a nyelvi normalizációs törvény, amely tulajdonképpen az autonómiastatútum nyelvi rendelkezésein alapul. 1998-ban újabb törvény került elfogadásra a nyelvi normalizáció megerősítésére. A törvény kifejezi a katalán autonóm kormány, a Generalitat azon politikai akaratát, hogy továbbra is ösztönözze a fellendülés folyamatát és a katalánok jelenlétét a társadalmi élet minden területén.⁸ A törvény kimondja, hogy a polgárok kivétel nélkül használhatják a katalán és a kasztíliai nyelvet is minden magán- és állami tevékenység során. A két hivatalos nyelv bármelyikén lefolytatott jogi eljárások érvényesek és hatályosak. A törvény megerősíti a Generalitat által az 1983. évi törvény alapján a hatóságokkal, az oktatással és az intézményi tömeg-tájékoztatási eszközökkel kapcsolatos politikát, javítja a szabályozást a katalán nyelv hivatalos használatának különböző területein, és elismeri az állampolgárok nyelvi jogait. Biztosítja a katalán jelenlétet a társadalmi és kulturális élet számos területén. Újabb változást a nyelvi jogok terén a 2006-os statútum hozott, amely külön fejezetet tartalmaz a nyelvi jogokról és kötelességekről. A statútum 6. cikke a katalánt jelöli meg a közintézmények és a közszolgálati médiumok elsődlegesen használt nyelveként, ezt azonban az Alkotmánybíróság 2010. június 28-i, 31/2010. határozata alapján alkotmányellenesnek és semmisnek tekinti.⁹ Az Alkotmánybíróság szerint a katalán közigazgatás és az állami közhatalom Katalóniában nem részesítheti előnyben a két hivatalos nyelv közül egyiket sem,¹⁰ ezért kimondja a cikk alkotmányellenességét és semmisségét (URL5).

A 2010-es határozat kimondja, a katalán nyelv népszerűsítésére és terjesztésére irányuló politika keretében a közigazgatási szervek, intézmények és vállalatok, amelyekre a rendelkezés vonatkozik, belső kapcsolataikban általában a katalán nyelvet használhatják, annak sérelme nélkül, hogy a spanyol nyelvet is használhatják általában, egymás közötti kapcsolataikban és a magánszemélyekkel folytatott kommunikációjukban (URL5).

A katalán rendőrség: nyelvhasználat a szervezeten belül

A katalán rendőrség, helyi elnevezés szerint Mossos d'Esquadra létszáma 2022-es adatok alapján 17 881 fő (URL6). Összehasonlításképp a Katalóniában állomásozó Nemzeti Rendőrség tagjainak létszáma 2019-ben 3336, míg a Civil Gárda tisztjeinek száma körülbelül 3549 fő (URL7).

8 Az 1998. január 7-i, 1. számú törvény a nyelvpolitikáról.

9 A 2006. július 19-i, 6/2006. számú szervezeti törvény Katalónia autonómiastatútumának reformjáról.

10 Hivatalos nyelv alatt értendő a katalán és a kasztíliai, az aráni/okszitán nyelvről az Alkotmánybíróság nem tesz említést.

A spanyol alkotmány 148. cikke és Katalónia autonómiastatútumának 164. cikke a katalán kormány hatáskörébe utalja a közbiztonsági rendszer és a rendőrség szervezését és szabályozását.

A Mossos d'Esquadra volt az első olyan intézmény Európában, amely a hadsereg katonai funkcióitól távol álló polgári testületként alakult meg ([URL8](#)). Feladatai elsősorban a személy- és vagyonvédelem, a közrend fenntartása, valamint a katalán kormány épületeinek és létesítményeinek felügyelete és védelme (Herrero, 2006). A szervezet az 1994. július 11-i, 10/1994. számú törvény alapján működik. A működési eljárás nem tér ki arra a kérdésre, hogy a tisztek milyen nyelveket használhatnak egymás között, illetve az állampolgárokkal való kommunikáció során. A Biztonsági Erőkről és Szervekről szóló, 1986. március 13-i, 2/1986. számú szervezeti törvényben sincs szó a nyelvhasználat kérdéséről.

A katalán rendőrség egyik barcelonai tizedese névtelenségét kérve nyilatkozott a *Cronica Global* című lapnak. A tizedes szerint a szervezeten belül nyelvi megkülönböztetés van jelen, ugyanis a jelentésekben és az igazolásokban nagyon kevesen merik használni a spanyol nyelvet attól tartva, hogy feletteseik problémásnak tartják majd. Egy másik tiszt, Marcos García az *El Periodico* elnevezésű lapnak nyilatkozott. Állítása szerint megtiltották neki, hogy spanyolul fejezze ki magát, mondván, ha megteszi, felfüggeszthetik munkáját és fizetését. Ez később meg is történt ([URL9](#)). 2018-ban egy rendőrt azért büntettek meg és függesztettek fel, mert a parancsnokai utasításának ellenére spanyolul írt jelentést. Felfüggesztésének ürügye az volt, hogy megkérdőjelezte felettesének tekintélyét. A tisztviselő nem volt hajlandó a katalán formát használni az igazolások írásakor, ahogy azt a felettese elrendelte. A férfit ezért 16 napra felfüggesztették a munkaviszonyából, és fizetés nélküli szabadságra küldték ([URL10](#)).

A szervezet belső működésében a nyelvhasználat terén kihívások merülnek fel. Hiányzik egy hatékony mechanizmus a nyelvhasználat szabályozására. Egy keretrendszer létezik csupán, és látszólag nincs kialakult, jól bevált gyakorlat a nyelvi egyensúly fenntartására.

Szintén a nyelvhasználattal kapcsolatos kérdést veti fel a katalán rendőrség hivatalos honlapjának elérhetősége. A *Cronica Global* című internetes portálon 2019-ben megjelent ugyanis egy cikk, miszerint a katalán rendőrség hivatalos honlapja marginalizálja a spanyol nyelvet. A honlap spanyol nyelvű változata a katalán nyelvű hiányos fordítása, releváns tartalom nélkül. Nem tartalmazza többek között a sajtóközleményeket, a szolgálati levelet és a tájékoztatókat, valamint számos más, katalán nyelven megjelenő szempontot. Így módon a spanyol oldal a katalán változat egyfajta csökkentett fordítása, nagyon hasonlóan a szintén kínált angol változathoz ([URL11](#)). A spanyolországi Polgárság Pártja parlamenti frakciója a parlamentben úgy hivatkozott a jelenségre

mint diszkriminációra, és kérdéseket intézett a kormányhoz az ügygel kapcsolatban. A katalán rendvédelmi szervezet rámutatott, hogy a honlap szerkesztése folyamatos, nem zárják ki a későbbi fejlesztéseket, beleértve a nyelvi javításokat. A spanyol nyelvű tartalmak háttérbe szorítását azzal indokolták, hogy a legfontosabb információk spanyolul is rendelkezésre állnak (URL11).

Erről a kérdésről a Katalán Polgári Együttélés készített átfogó tanulmányt, 2015-ben. A jelentésben a szervezet tizenkét minisztérium honlapját elemezte. A Katalán Polgári Együttélés egy olyan szervezet, amely védi a polgárok jogait, és a katalán politikai hatalomtól független nézőpontból nyújt tájékoztatást és elemzést a katalán valóságról. *A katalán kormány nyelvhasználata az interneten* című jelentésében arra a következtetésre jutott, hogy a katalán autonóm kormánytól függő összes weboldal katalán nyelvű változatot kínál, és csak 14%-uk volt elérhető spanyolul. A közszolgálati intézmények internetes honlapjainak különböző nyelveken való elérhetősége kapcsán érdekesség, hogy a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának Szakértői Bizottsága 2021-es jelentésében megállapítja, hogy a spanyol állami szintű intézmények csak részben kínálnak szolgáltatásokat regionális vagy kisebbségi nyelveken. Ezen intézmények honlapjainak kezdőlapja alapvető információkat nyújt regionális vagy kisebbségi nyelven, de további adatok csak spanyol nyelven találhatóak. Hasonlóképpen a benyújtásra szánt űrlapok is sok esetben csak spanyolul állnak rendelkezésre. A közszolgáltatásokban használt regionális vagy kisebbségi nyelvű űrlapok fordítása sok esetben pontatlan, ami azt eredményezi, hogy a beszélők inkább a spanyol nyelvű űrlapokat töltik ki (URL12).

Olyan intézkedések bevezetésére van szükség, amelyek javítják az online hozzáférést a különböző nyelvi csoportok számára, és biztosítják a nyelvi egyenlőséget az állami és katalán weboldalakon. Ezen intézkedések révén lehetne elérni, hogy minden állampolgár, függetlenül attól, milyen nyelvet beszél, egyenlő módon férhessen hozzá az információkhoz és szolgáltatásokhoz az online térben, tiszteletben tartva az egyes régiók és kisebbségi nyelvek jogait és identitását.

Nyelvi diszkrimináció a Nemzeti Rendőrség és a Civil Garda berkein belül

A Nyelvi Platform civil szervezet a 2007 és 2017 közötti időszakban 135 olyan esetről számolt be, amikor a katalán nyelvű területeken nyelvi megkülönböztetés történt (URL13). A bejelentett esetek csak egy részét képezik a ténylegesen előforduló összes diszkriminációnak, mivel sok esetben az ilyen jogellenes visszaélések áldozatai soha nem jelentik azokat, és nem jutnak el a civil

szervezetekhez vagy a médiához. A diszkriminációs esetek nagy részét az állami nemzeti hatóságok köztisztviselői követték el, míg a regionális vagy helyi hatóságok által elkövetett esetek ritkábban fordultak elő.¹¹ Fontos kiemelni azt a tényt, hogy a nyelvi diszkrimináció 43%-át rendőrök követték el, akik bántalmazták vagy megbírságolták a polgárokat pusztán azért, mert katalánul szólították meg őket. Ez rendkívül súlyos helyzet, mivel a fegyveres közalkalmazottak által elkövetett diszkrimináció a polgárokat teljesen kiszolgáltatott helyzetbe hozza. A civil szervezetnek bejelentett esetek egyikét sem vizsgálta ki vagy büntette meg közigazgatási vagy bírósági szerv. A katalán anyanyelvű polgárok rendkívül kiszolgáltatott helyzetben vannak, mivel csak annyit tehetnek, hogy az őket ért visszaéléseket ugyanazoknak az intézményeknek jelentik, amelyek elkövették azokat. A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának szakértői bizottsága aggodalmát fejezte ki a helyzet miatt Spanyolországnak e nemzetközi szerződésnek való megfeleléséről szóló jelentéseiben (URL14).

Nemzetközi visszhang

A Nyelvi Platform jelentése szerint ki kell emelni, hogy a spanyol jogszabályokban tükröződő strukturális nyelvi megkülönböztetés sérti a Spanyolország által ratifikált nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket. Így a Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája tekintetében egyértelműen nem teljesülnek a 9. cikk rendelkezései, amely a katalán nyelvű bírósági eljárások lefolytatásához való jogról szól; a 10. cikk, amely a katalán nyelv használatához való jogot biztosítja az államigazgatási szervek előtt, valamint a 13. cikk, amely a katalán nyelvű megszólításhoz való jogot biztosítja a közegészségügyi szolgáltatások keretében. Megszegik továbbá a főbb nemzetközi szerződések néhány rendelkezését is. Például az Emberi Jogok Európai Egyezményének 14. cikkét, valamint a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 2. és 27. cikkét, amelyek tiltják, hogy a hatóságok nyelvi alapú megkülönböztetést alkalmazzanak (URL13).

Az Európai Nyelvi Egyenlőségért Hálózat (European Language Equality Network – ELEN) egy európai civil szervezet, melynek legfőbb célkitűzése az Európai Unióban használt, kisebbségben lévő, veszélyeztetett nyelvek védelme a különböző nemzetközi fórumokon. Negyvenöt nyelvet képvisel százhatvan négy tagszervezettel, huszonhárom európai országban. A civil szervezet többek

---

11 Összesen 135 eset történt, ebből a központi kormány által elkövetett esetek száma 101, a regionális kormányzat által 24 és 10 helyi szinten.

között a spanyolországi kisebbségi nyelvhasználatot is vizsgálta. 2020-as jelentésében megállapítja, hogy Spanyolország számos közintézménye nyíltan diszkriminálja a katalán, galíciai, baszk, illetve a társhivatalos státusszal nem rendelkező aragóniai és asztúriai nyelveket. A köztisztviselők és hatóságok gyakran nem beszélnek az említett nyelveket. A jelentésben felsorolt esetek sértenek az emberi jogokat, valamint számos Spanyolország által aláírt és ratifikált nemzetközi szerződést és egyezményt ([URL15](#)).

Az ELEN az ENSZ-nek nyújtotta be jelentését, időszakos felülvizsgálatra. Az egyetemes időszakos felülvizsgálat egy olyan egyedülálló folyamat, amelyet az ENSZ Közgyűlése hozott létre 2006-ban azzal a céllal, hogy négy és fél évente felülvizsgálja a 192 ENSZ-tagállam emberi jogi teljesítményét. Az egyetemes időszakos felülvizsgálat lehetőséget biztosít az államoknak arra, hogy nyilatkozhassanak, milyen intézkedéseket tettek az elmúlt időszakban az emberi jogok érvényesülésének előmozdítása érdekében, továbbá vizsgálja, hogy a tagállamok teljesítették-e emberi jogi vállalásaikat, kötelezettségeiket.

Fernand de Varennes, az ENSZ kisebbségi kérdésekkel foglalkozó különmegbízottja úgy véli, Spanyolországban intézkedéseket kell tennie annak érdekében, hogy a kisebbségek élvezhessék emberi jogaikat. A különmegbízott szerint Spanyolország a demokráciára való áttérése óta óriási előrelépéseket tett az emberi jogok terén, és olyan jogszabályi keretet fogadott el, amely számos jogot garantál a nyelvi kisebbségek, a roma közösségek és a migránsok számára. Ennek ellenére aggodalmát fejezte ki a társhivatalos nyelvek elismert státusza és tényleges használatuk mértéke, valamint a kapcsolódó jogszabályok végrehajtása közötti szakadék miatt. Megjegyezte, hogy a bírúk és a bűnüldöző szervek, például a nemzeti rendőrség tisztviselői általában nem kötelesek ismerni a társhivatalos nyelveket. Szerinte a nyelvi kisebbségeknek joguk van a nyelvük használatához az állami hatóságokkal és intézményekkel való kapcsolattartás során – amennyiben ez észszerű és indokolt – a népességükkel arányos mértékben, de ez számos régióban továbbra sem teljesül ([URL14](#)).

Következtetés

A kasztíliai nyelvet beszélő állampolgároknak joguk van ahhoz, hogy az állam területén bárhol érvényesítsék nyelvi jogaikat. Eközben a katalán anyanyelvűek csak Katalónia területén rendelkeznek nyelvi jogokkal. A spanyol alkotmány az állam minden polgára számára előírja a kasztíliai nyelv ismeretének kötelezettségét, míg a spanyol Alkotmánybíróság Katalónia autonómiastátútuma ellen hozott határozata szerint a katalán nyelvre vonatkozóan tilos bármilyen ezzel

egyenértékű kötelezettséget előírni, még azon a területen is, ahol a lakosság nagy részének ez az anyanyelve. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy azoknak az állampolgároknak, akiknek anyanyelve a katalán, a baszk vagy akár a galíciai, kötelességük megérteni azokat az állampolgárokat, akiknek anyanyelve a kasztíliai, viszont a kasztíliai anyanyelvű állampolgároknak nincs alkalmazkodási kötelezettségük.

Fontos, hogy a rendvédelmi hatóságok rendelkezzenek az érintett nyelveken való munkavégzéshez szükséges nyelvtudással. Az állami rendőri szervek (A Nemzeti Rendőrség és a Civil Gárda) a Nyelvi Platform civil szervezet jelentése alapján gyakran járnak el diszkriminatívan a katalán nyelvi beszélőkkel szemben, nem értik vagy nem hajlandók megérteni a katalán nyelvet, és nem teszik lehetővé a polgárok számára, hogy katalánul kommunikáljanak velük. A katalán rendőri szervezet (Mossos d'Esquadra) tisztjeivel szemben nem áll rendelkezésre olyan, nyelvi diszkriminációval kapcsolatos panasz, amely nyilvánosan elérhető. A szervezet belső struktúrájában azonban jelen van a nyelvi megkülönböztetés. A spanyol nyelvhasználat tiltása diszkriminatív gyakorlatot tükröz. A katalán rendőrség hivatalos honlapja ugyancsak diszkriminálja a spanyol nyelvet. A honlap spanyol változata hiányos fordítással rendelkezik, és nem tartalmazza a fontos információkat, így a spanyol nyelvű látogatók nem férnek hozzá az összes elérhető tartalomhoz. A Katalán Polgári Együttélés tanulmánya alapján látható, hogy a katalán kormány weboldalai túlnyomó részben csak katalán nyelven érhetők el, ami problémákat okozhat a spanyol anyanyelvű állampolgárok számára.

Figyelemre méltó, hogy nincs olyan szabályozás, amely garantálná a nyelvi egyenlőséget és szabadságot a rendvédelmi szervezetek kommunikációjában. Elméletileg Katalóniában mind a spanyol, mind a katalán nyelvet használhatják a polgárok a rendőrségi ügyekben, de a gyakorlatban nincs olyan mechanizmus, ami szabályozza a nyelvhasználatot. Ezen körülmények között a nyelvi jogok biztosítására és a diszkrimináció megelőzésére irányuló intézkedésekre lenne szükség a rendőri szervezetek berkeiben.

Felhasznált irodalom

- Díaz, S. B. (2016). *El camino a un nuevo modelo de policía en España*. [Doktori disszertáció].
- Györi Szabó R. (2004). Katalónia, Baszkföld, Galícia autonómiája. *Magyar Kisebbség*, 9(1-2), 497–528.
- Herrero, A. G. (2006). La ley catalana del sistema de seguridad pública y el proceso de desarrollo de la policía autonómica. *Revista catalana de seguretat pública*, 6(17), 129–161.

- Kardos G. (2022). A kisebbségi nyelvi jogok szükségessége: néhány elméleti és nemzetközi jogi megfontolás. *Magyar Tudomány*, 183(6), 699–706.
- Nagy N. (2017). Rendőri feladatokat ellátó szervek Spanyolországban. *Magyar Rendészet*, 17(5), 145–160.
- Nagy N. (2019). *A hatalom nyelve – a nyelv hatalma. Nyelvi jog és nyelvpolitika Európa történetében*. Dialóg Campus Kiadó.

A cikkben szereplő online hivatkozások

- URL1: *What is each police branch in Spain responsible for?* <https://www.thelocal.es/20230512/what-is-each-police-branch-in-spain-responsible-for>
- URL2: *Los cuerpos de policía de las comunidades autónomas: ¿autonomía y/o asimetría?* <https://cigg-usal.es/los-cuerpos-de-policia-de-las-comunidades-autonomas-autonomia-y-o-asimetria/>
- URL3: *El modelo policial español*. https://uvadoc.uva.es/bitstream/handle/10324/36975/TFG-D_00796.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- URL4: *Conocimientos por habilidades*. <https://llengua.gencat.cat/es/el-catala/coneixement-i-us/habilitats-per-territoris/>
- URL5: *Plenáris ülés. A 2010. június 28-i 31/2010. sz. határozat. A 8045-2006. számú, alkotmányellenességre vonatkozó fellebbezés*. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2010-11409
- URL6: *Policía de la Generalidad. Mossos d'esquadra. Efectivos. Por sexo y graduación. Ámbitos Cataluña. 2022*. <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=aec&n=15877&lang=es>
- URL7: *El Estado tiene en Cataluña 688 policías y guardias civiles más que antes del 1-O*. <https://www.elindependiente.com/politica/2019/09/04/estado-tiene-cataluna-688-policias-guardias-civiles-mas-antes-1-o/>
- URL8: *Historia de la Policía de la Generalitat – Mossos d'Esquadra (PG-ME)*. <https://www.mosses35aniversari.cat/es/historia-de-la-policia-de-la-generalitat/>
- URL9: *Así funciona la discriminación lingüística en los Mossos d'Esquadra*. https://cronicaglobal.elespanol.com/politica/20190822/asi-funciona-discriminacion-linguistica-los-mossos-desquadra/423457697_0.html
- URL10: *La Generalitat deja sin sueldo a un mosso por usar el español con el artículo 155 vigente*. https://www.elespanol.com/espana/20180314/generalitat-sin-sueldo-espanol-articulo-155-vigente/291971893_0.html
- URL11: *La web de los Mossos d'Esquadra margina el castellano*. https://cronicaglobal.elespanol.com/politica/20190824/la-web-los-mossos-desquadra-margina-castellano/423957639_0.html
- URL12: *European Charter for Regional or Minority Languages*. <https://rm.coe.int/spainevaliria5-en/1680a26f9e>
- URL13: *Report on linguistic discriminations 2017*. https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/aaff-discriminacio-ling-eng_1548342520.pdf

URL14: *Spain: UN expert urges action on improving human rights guarantees for minorities.* <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2019/01/spain-un-expert-urges-action-improving-human-rights-guarantees-minorities>

URL15: *Language discrimination against noncastilian language speakers in Spain.* <https://uprdoc.ohchr.org/uprweb/downloadfile.aspx?filename=7475&file=EnglishTranslation>

Alkalmazott jogszabályok

1983. április 18-i 7/1983. sz. törvény a katalán nyelvi normalizációról

1998. január 7-i 1. sz. törvény a nyelvpolitikáról

1999. évi XL. törvény a Strasbourghban, 1992. november 5-én létrehozott Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájának kihirdetéséről

A biztonsági erőkről és szervekről szóló, 1986. március 13-i 2/1986. sz. szervezeti törvény

A nemzeti rendőrség személyzeti rendszeréről szóló, július 28-i 9/2015. sz. szervezeti törvény
Augusztus 4-i 734/2020. sz. királyi rendelet, amely a Belügyminisztérium alapvető szervezeti felépítését alakítja ki

Az Európa Tanács által 1992-ben elfogadott Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája
Január 18-i INT/28/2013. sz. rendelet, amely a Rendőrségi Főigazgatóság központi és perifériás szolgálatainak szervezeti felépítését és feladatait alakítja ki

Katalónia 1978-as autonómiastatútuma

Katalónia autonómiastatútumának reformjáról szóló, július 19-i 6/2006. sz. szervezeti törvény
Március 15-i PRE/422/2013 rendelet, amely a Polgárőrség Főigazgatóság Központi Szolgálatainak szervezeti felépítését alakítja ki

Spanyolország Alkotmánya

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Kovács I. (2025). Kisebbségi nyelvvédelem a spanyol rendvédelmi szervek berkein belül, különös tekintettel Katalóniára. *Belügyi Szemle*, 73(2), 273–287. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2025.v73.i2.pp273-287>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Kovács Írisz, aki a kovacsirisz@gmail.com e-mail címen érhető el.